

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 291/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Boženy Žabkovej, Z.; Márie Angletovej, B.; Rudolfa Angleta, T.; Rudolfa Angleta, B.; Františka Slosiara, Ž. H.; Marty Slosiarovej, Ž. H.; Kataríny Pivarčiovej, Z.; Pavla Ostrihoňa, Z.; Pavla Packa, B.; Pavla Huliaka, O.; Rajka Christovova Genova, S.; Stanislava Sochora, S.; Jána Karáska, Z.; Jozefa Karáska, Z.; Eleny Tomašítkovej, Z.; Ing. Mariana Hlinku, H. H.; Štefana Marcineka, L.; Zuzany Halamovej, B.; Marty Halamovej, B.; Oľgy Krnáčovej, Z.; Michala Bernáta, Z.; Márie Bernátovej, Z., a Doc. Pavla Zdychu, CSc., K., zastúpených advokátkou JUDr. Z. B., Advokátska kancelária, B. B., vo veci porušenia ich základného práva zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia ich práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nečinnosťou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky a Úradu pre finančný trh v súvislosti s činnosťou nebankových subjektov a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť sťažovateľov Boženy Žabkovej, Márie Angletovej, Rudolfa Angleta, Rudolfa Angleta, Františka Slosiara, Marty Slosiarovej, Kataríny Pivarčiovej, Pavla Ostrihoňa, Pavla Packa, Pavla Huliaka, Rajka Christovova Genova, Stanislava Sochora, Jána Karáska, Jozefa Karáska, Eleny Tomašítkovej, Ing. Mariana Hlinku, Štefana

Marcineka, Zuzany Halamovej, Marty Halamovej, Oľgy Krnáčovej, Michala Bernáta, Márie Bernátovej a Doc. Pavla Zdychu, CSc., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. augusta 2004 doručená sťažnosť (z 5. júna 2004) Boženy Žabkovej, Z.; Márie Angletovej, B.; Rudolfa Angleta, T.; Rudolfa Angleta, B.; Františka Slosiara, Ž. H.; Marty Slosiarovej, Ž. H.; Kataríny Pivarčiovej, Z.; Pavla Ostrihoňa, Z.; Pavla Packa, B.; Pavla Huliaka, O.; Rajka Christovova Genova, S.; Stanislava Sochora, S.; Jána Karáska, Z.; Jozefa Karáska, Z.; Eleny Tomašíkovej, Z.; Ing. Mariana Hlinku, H. H.; Štefana Marcineka, L.; Zuzany Halamovej, B.; Marty Halamovej, B.; Oľgy Krnáčovej, Z.; Michala Bernáta, Z.; Márie Bernátovej, Z., a Doc. Pavla Zdychu CSc., K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. Z. B., Advokátska kancelária, B. B., ktorou namietali porušenie ich základného práva zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie ich práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol k Dohovoru“) nečinnosťou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky a Úradu pre finančný trh v súvislosti s činnosťou nebankových subjektov.

Sťažovatelia prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne uviedli, že na základe rôznych právnych titulov (zmluvy o pôžičke, zmluvy o tichom spoločenstve, zmluvy o vrátení vložených financií na základe cestovného šeku, atď.) poskytli svoje finančné prostriedky spoločnostiam HORIZONT SLOVAKIA o. c. p., a. s., K., B. M. G INVEST, s. r. o., K., AGW, s. r. o., K., BDV družstvo, B. B., DRUKOS, a. s., B. B. (ďalej aj „nebankové subjekty“), ktoré sa v zmysle dohodnutého plnenia zaviazali „... zabezpečiť vkladateľom (sťažovateľom) podiel na zisku, výnos, alebo iným spôsobom označené zúčtenie vkladov – investície sťažovateľov“.

Podľa právnej zástupkyne sťažovateľov: „Uvedené spoločnosti vykonávali činnosť v oblasti finančného trhu. Pre výkon takejto podnikateľskej aktivity sa okrem všeobecných náležitostí pre podnikanie vyplývajúcich z Obchodného zákonníka vyžadovalo aj splnenie špeciálnych podmienok stanovených v právnych normách pôsobiacich subsidiárne voči Obchodnému zákonníku, práve za účelom splnenia osobitných požiadaviek na výkon podnikateľských aktivít v oblasti finančného trhu (...).“

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietajú, že ústredné orgány štátnej správy, konkrétne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky a Úrad pre finančný trh „v rámci svojich zákonných povinností nevenovali dostatočnú pozornosť pôsobeniu tzv. nebankových subjektov na trhu“, pričom vedeli, že ich podnikanie je v rozpore s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Sťažovatelia tvrdenie o zodpovednosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky a Úradu pre finančný trh za nezákonnú činnosť tzv. nebankových subjektov a ich následnú neschopnosť plniť svoje zmluvné záväzky opierajú o ustanovenia § 4 ods. 1 a 2, § 16, § 28, § 29 a § 30 zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ako aj o ustanovenia § 59, § 60 a § 62 zákona č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov.

V tejto súvislosti sťažovatelia poukazujú na čl. 12 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach, pričom základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné, v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa ktorého každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa právnej zástupkyne sťažovateľov: „(...) sťažovatelia negatívnym a protizákonným stavom plynúcim z vykonávania podnikateľských aktivít nebankových subjektov utrpeli ujmu na svojich základných právach, keď vložené úspory neboli zhodnotené spôsobom garantovaným. (...) Sťažovatelia vložením vlastných finančných úspor

do spoločností (...) za účelom ich zhodnotenia utrpeli ujmu a to aj z toho dôvodu, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Úrad pre finančný trh nekonali dôsledne svoju povinnosť kontrolovať dodržiavanie zákonnosti v rámci im zverených kompetencií. Svojou nečinnosťou spôsobili, že subjekty, ktoré podnikali na trhu nespĺňali zákonom predpísané podmienky a ústredné orgány štátnej správy nezasiahli v rámci možnosti zverených im zákonom.“

Na základe tvrdení obsiahnutých v sťažnosti žiadali sťažovatelia, aby ústavný súd ich sťažnosť prejednal a nálezom vyslovil: „*nekonaním Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Úradu pre finančný trh bolo porušené základné právo sťažovateľov vyplývajúce z čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v zmysle zákona č. 23/1991 Zb. a oznámenia FMZV č. 209/1992 (...).*“ Sťažovatelia taktiež žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie v jednotlivo špecifikovanej výške každému z nich.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky na jeho prijatie na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného v čl. 20 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru. V rámci odôvodnenia sťažnosti sťažovatelia citujú čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru. Návrh rozhodnutia ústavného súdu (petit sťažnosti) smeruje však len k vysloveniu porušenia ich základného práva zakotveného v čl. 20 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru. Ústavný súd sa preto, súc viazaný návrhom (20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), sťažnosťou sťažovateľov zaoberal v rozsahu, v akom predmet konania vymedzila právna zástupkyňa sťažovateľov v petite sťažnosti.

Základnou ústavnou podmienkou konania o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je sťažovateľom namietané porušenie niektorého z jeho základných práv alebo slobôd zaručených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, pričom ochrana uvedeného práva v okolnostiach daného prípadu nepatrí do právomoci všeobecných súdov.

V súvislosti s porušením čl. 20 ústavy ústavný súd uvádza, že vlastnícke právo pred jeho ohrozením alebo porušením chráni všeobecné súdy [čl. 142 ods. 1 ústavy, § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a § 123 a nasl. (resp. § 415 až § 450 pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu) Občianskeho zákonníka], ako aj osobitné zákony. Ochrana vlastníckeho práva porušeného spôsobením majetkovej škody v dôsledku prípadného nesprávneho úradného postupu štátnych orgánov patrí do právomoci všeobecných súdov [§ 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1 a § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a § 18 a § 26 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú

rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pokiaľ ide o prípadný nesprávny úradný postup štátnych orgánov do 1. júla 2004].

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je právomoc ústavného súdu v týchto veciach subsidiárna. Vychádzajúc z uvedeného a zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 66/03, II. ÚS 132/04) ústavný súd sťažnosť sťažovateľov odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2004